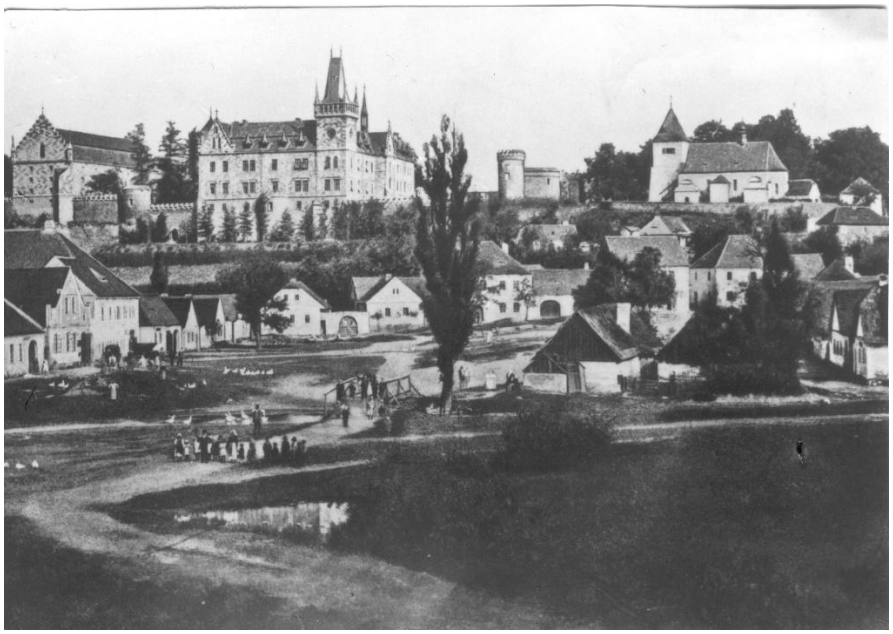
Ing. arch. Petr Řehořka

Branky 291/16, 664 49 Ostopovice

autorizovaný inženýr ČKAIT č. 1004270

autorizovaný architekt ČKA č. 03325

Zámek Zruč nad Sázavou

OPRAVA DÍLČÍCH ČÁSTÍ ZÁMECKÉHO AREÁLU

TECHNICKÁ ZPRÁVA

Ing.arch. Petr Řehořka

Podepsal Ing.arch. Petr Řehořka
DN: cn=Ing.arch. Petr Řehořka, c=CZ, o=ARCHA 66 a.s., ou=1
Datum: 2026.02.03 09:56:36 +01'00'

1. Identifikační údaje

1.1. Místo stavby :

Zruč nad Sázavou, zámecký areál

Kraj Středočeský, Země Čechy

1.2. Objednatel :

Město Zruč nad Sázavou

1.3. Vypracoval :

Ing. arch. Petr Řehořka, ČKA 03325

Branky 291/16, 664 49 Ostopovice

1.4. Datum :

14.-21. březen 2025

2. Současný stav

Areál zručského zámku obsahuje kromě vlastní budovy a rozsáhlého parku mnoho dalších drobných staveb, které dohromady utvářejí neobyčejně líbezný celek pozdně romantického sídla nobilitované šlechtické rodiny Adolfa Schebka. V posledních desetiletích se majiteli zámku (Město Zruč) podařilo trpělivou prací vytvořit ze spící princezny královnu turistického ruchu, nemající v Posázaví obdobu. Nicméně zub času je neúprosný, a i když některé ze staveb byly v počátečních fázích celého obnovného a rekonstrukčního procesu (uplynulých cca 20 let) již zachráněny, opraveny a restaurovány, začíná být nutné se k jejich stavební podstatě vrátit. Kromě toho se některé jiné práce ještě neprováděly vůbec a teď je tedy opravdu nezbytně nutné k nim bezodkladně přistoupit.

3. Předmět obnovných prací – řešené objekty

Určitý stupeň údržbových a záchovných prací je potřeba vždy a všude, nicméně v tomto okamžiku je bezprostředně nutné řešit tyto objekty, jejichž stav již pomalu přestává vyhovovat návštěvnickému provozu a komerčnímu využití (například Rybniční kolonáda – místo častých svatebních obřadů). Podobjekty jsou nezávisle na svém dříve projektovaném označení zde nově očíslovány podle klíče *„rok – číslo stavebního podobjektu – název podobjektu“* takto :

2025-SPO-01_SOKL-DVORNÍ-FASÁDY-JIŽNÍHO-KŘÍDLA

2025-SPO-02_KONTRASKARPA-HRADNÍHO-PŘÍKOPU

2025-SPO-03_KULISOVÁ-VJEZDOVÁ-BRÁNA+PŘILEHLÁ-ZEĎ

2025-SPO-04_JIŽNÍ-PLOT-ZÁMECKÉHO-PARKU

2025-SPO-05_RYBNIČNÍ-KOLONÁDA

4. Závady konstrukcí a prvků

Obecně lze konstatovat, že kromě SPO-02 (Kontraskarpa) všechny výše jmenované podobjekty prošly mezi lety 2006 – 2010 poměrně zásadní rekonstrukcí, přičemž i na kontraskarpě byly některé údržbářské práce alespoň dílčím způsobem provedeny. Nicméně i přes kvalitní a soustavnou údržbovou péči nastal čas jejich dalšího rekonstrukčního cyklu. Obecně lze u všech podobjektů konstatovat především přirozené negativní vlivy zátěžové (turistický provoz) a vlivy atmosférických srážek, konkrétně :

- provlhlé zdegradované omítky (vzlínající zemní vlhkost i dotace srážkové vody)

- provlhlé zdegradované kamenické prvky (=dtto=)

- vydrolené kamenné zdivo a uvolněné krycí stříšky z bobrovek a prejzů

- shnilé dřevěné prvky (treláže, plaňky, pergoly) a koroze kovových prvků

Uvedené závady níže rozdělíme na zásadní (statické závady) a závady technické, mající dopad nejen na estetickou stránku problému, ale i na životnost konkrétních i souvisejících konstrukcí.

4.1. STATICKÉ ZÁVADY :

Naštěstí nelze hovořit o vážných statických závadách, nicméně minimálně za znepokujující stav lze označit postupný vznik kavern a vydrolování kamenného zdiva z hmoty kontraskarpy (protilehlé zdi hradebního příkopu). V příkopu se pohybují zejména děti při fyzických aktivitách a jejich bezpečnost je nutné zajistit především podrobnou revizí stavu zdiva, odhalením a následným zazděním uvolněných částí zdiva. Dále je nutné věnovat pozornost stavu obou předmětných pergol, zejména Rybniční kolonádě, která je taktéž velmi frekventovaná a jakákoliv případná nestabilita dřevěné i kovové části je nežádoucí zejména s ohledem na bezpečnost obyvatel.

4.2. TECHNICKÉ ZÁVADY :

Tyto závady jsou markantní již při zběžném pohledu a jejich včasné odstranění bude mít velmi kladný vliv na prodloužení životnosti stavby. Lze říci, že při včasném a účinném provedení údržby se cykly mezi jednotlivými údržbovými zásahy budou prodlužovat.

<u>Zdivo, omítky a štukové prvky :</u>

- zavlhlé zpuchřelé plochy omítky oddělené od zdiva

- zasolené cihelné i kamenné zdivo, degradovaná malta ve spárách

Tesařské prvky :

- napadení hnilobou a dřevokazným hmyzem
- úbytek hmoty prvků (tzv. vyšisování)

Kovářsko – zámečnické a klempířské prvky :

- koroze a z toho plynoucí místní úbytek hmoty
- deformace a úbytek olověných plechů chránících vodorovné prvky stavby
- bodový opor vloženého podpůrného sloupku do středu rozponu kamenné klenby sklepa

5. Navrhovaná opatření

5.1. 2025-SPO-01_SOKL-DVORNÍ-FASÁDY-JIŽNÍHO-KŘÍDLA

Fasádní sokl bude pečlivě revidován, degradovaná (zpuchřelá) místa označena a následně bude provedeno jejich otlučení na cihelnou materii, a to v plochách vymezených jednotlivými „kvádry“. Dále bude takto odhalené zdivo odspárováno do hloubky cca 20 mm a opatřeno vápenocementovým postřikem (hrubý říční písek, vápno, 5% bílého cementu). Další vrstvou bude vápenná jádrová omítka složená z říčního ostrého písku s tufovou přísadou zatočená dřevěným hladítkem a zahrubena koštětem. Poslední vrstvou bude do světlého okru probarvený vápenný štuk hlazený filcem, rydlem rýsovanou nutou imitující spáru romantizujícího kvádrování. Tato vrstva bude na plochu se zachovanou stávající omítkou napojena právě přes nuty, plocha bude přelíčena fasádní barvou na vápenné bázi, nuty budou linkovány okrem tmavým.

Omítka ve svislých prasklinách pod velkými okny bude prohloubena na zdivo. Spára bude očištěna a v případ konstatování většího rozestupu může být na místě rozhodnuto i o vložení helikální výztuže, hloubkovém spárování a překrytí fasádní omítkou obdobně jako v odstavci výše.

Na horní hranu předstupujícího soklu bude následně nanesena trojnásobná vrstva hydrofobizace

5.2. 2025-SPO-02_KONTRASKARPA-HRADNÍHO-PŘÍKOPU

Práce budou zahájeny důkladnou revizí současného stavu zdiva, zejména s ohledem na složité detaily přímé návaznosti skalního masivu a k němu „přilepenému“ zdivu. Zejména tato kritická místa jsou obecně ohrožena nejvíce drolením od skalního podkladu.

Vytipovaná nesoudržná místa budou zdokumentována, pomalu rozebrána a znovu vystavěna za použití původního kamene s co nejpřesnější skladbou dle původní struktury zdiva. Použitá malta bude vápenocementová (bílý cement jako tvrdidlo), probarvená dle barevnosti místního kamene s rezavohnědým nádechem. Dle

potřeby bude výsledná plocha lazurována vápennou fasádní barvou v trojnásobném ředění.

5.3. 2025-SPO-03_KULISOVÁ-VJEZDOVÁ-BRÁNA+PŘILEHLÁ-ZEĎ

S opravou soklové části omítky bude postupováno obdobně jako u stejné partie zdiva jižního křídla zámku. Dále bude revidován stav atikového cimbuří v horní části brány, kde se vyskytují vodorovné plochy s negativním působením srážkové vody. Plochy budou opatřeny novou probarvenou omítkou a po vyzrání trojnásobným hydrofobizačním nátěrem.

5.4. 2025-SPO-04_JIŽNÍ-PLOT-ZÁMECKÉHO-PARKU

Předmětem úprav bude celková oprava soklu = škrábané vápenocementové omítky a na kant skládaných cihel, dále omítka pilířů včetně kamenných hlav (očištění, hydrofobizace). Dřevěná část plotového ohrazení je tvořena profilovanými plaňkami dvojího tvaru střídavě osazenými na horizontální rygly a přibližně třetina rozsahu se počítá pro náhradu novými prvky. Následně budou dřevěné části plotu natřeny krycí olejovou barvou v původních odstínech.

5.5. 2025-SPO-05_RYBNIČNÍ-KOLONÁDA

Jedná se o romantizující architekturu, která svými detaily vyvolává potřebu velmi častých údržbových zásahů. Prvky z umělého kamene (parapety, sloupy) a zděné omítané pilíře s hlavicemi mají vodorovné vrchní plochy, všechny tyto části objektu je nutné kamenickým a štukatérským způsobem sanovat (složení omítky s vyšším podílem bílého cementu), opatřit nátěrem a hydrofobními nátěry. Prvky tesařské budou revidovány, shnilé prvky nahrazeny novými a celá konstrukce bude několikanásobně lazurována. Kupole z kovaných pásovin bude taktéž revidována, rezavé části vyvařeny a vše bude přebroušeno, opatřeno základovým nátěrem nebo suříkem a následně se provede finálový nátěr kovářskou černí. Není ale vyloučena ani diskuze o změně barevnosti dřevěných i kovových prvků, a to například na kombinaci světle okrová omítka + šedé trámy + tyrkysová kovová konstrukce.

Kromě výše popsaných oprav nadzemních prvků se předpokládá i oprava betonových schodišťových stupňů, mlatového povrchu pěšiny a betonových ploch obruby pro zeleň.

V Brně dne 21.03.2025

Ing. arch. Petr Řehořka